

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 3.6.2002
KOM(2002) 267 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

Sjätte lägesrapporten om handlingsplanen för finansiella tjänster

Sjätte lägesrapporten om handlingsplanen för finansiella tjänster

Finansiella tjänster

Ett förbättrat klimat

- men en hel del återstår att göra

Sjätte lägesrapporten

INLEDNING– DET POLITISKA KLIMATET HAR FÖRÄNDRATS

Halva tidsfristen för genomförandet av Handlingsplanen för finansiella tjänster har nu förflutit. I den föregående lägesrapporten¹ uppmanades till verkliga och påtagliga framsteg. I den här sjätte rapporten, som utarbetats i samråd med Policygruppen för finansiella tjänster bestående av personliga företrädare för EU:s finansministrar, konstateras att reaktionen har varit positiv. Klimatet i fråga om finansiella tjänster har förbättrats; ett antal avtal har ingåtts, men samtidigt kvarstår viktiga utmaningar för att fullt ut genomföra planen till 2003-2005.

De belgiska och spanska ordförandeskapen har hjälpt till att skapa de nödvändiga politiska impulserna. Beredningen av många förslag visar på framsteg i rådet och Europaparlamentet. Vid genomgången av läget för genomförandet av handlingsplanen den 22 februari² betonades starkt att den finansiella integrationen kommer att skapa verkliga fördelar för Europas medborgare när det gäller ekonomisk tillväxt, ökad sysselsättning och bestående välbstånd.

På Europeiska rådets möte i Barcelona i mars bekräftades att handlingsplanens målsättningar har högsta prioritet inom ramen för Lissabon-dagordningen för ekonomiska reformer, och tydliga tidsfrister fastställdes för antagandet av åtta specifika åtgärder. Ekonomi- och finansministrarna gav vid sitt informella möte i Oviedo den 13 april 2002 processen ökad drivkraft och erkände behovet att öka ansträngningarna för att fullborda handlingsplanen i tid (Faktaruta 1).

¹ Femte rapporten : « Europa måste hålla tidsramarna » november 2001 KOM(2001)712 slutlig, tillgänglig på http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/actionplan/index.htm

² Information tillgänglig på DG Inre marknadens webbplats på Internet:
http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/actionplan/02-36.htm

PRIORITERADE ÅTGÄRDER PÅ BARCELONA-MÖTET (EUROPEISKA RÅDET)

□ Handlingsplanen för finansiella tjänster måste genomföras senast 2005, och före utgången av 2003 i fråga om värdepappers- och riskkapitalmarknaderna.

□ Rådet och Europaparlamentet bör under 2002 godkänna direktiven om marknadsmissbruk, användningen av säkerheter, distansförsäljning av finansiella tjänster, försäkringsförmedlare, prospekt, finansiella konglomerat och tjänstepensionsinstituts verksamhet, samt förordningen om internationella redovisningsstandarder.

ÖVERENSKOMMELSEN FRÅN OVIEDO (EKOFIN'S INFORMELLA MÖTE)

□ På området finansiell integration önskade rådet att ansträngningarna att fullfölja handlingsplanen för finansiella tjänster senast 2005 skulle öka, inberäknat att anta de 8 viktiga rättsliga åtgärder som räknades upp i slutsatserna från Europeiska rådets möte i Barcelona. Man enades vidare om att enskilda åtgärder bör uppfylla integrations- och effektivitetsmålen. Rådet uppmanade kommissionen att föreslå lösningar för att underlätta en enhetlig tillämpning av EU-lagstiftningen (se vidare Mål 3 - stabilitetsregler och tillsyn- i sektionen Det övergripande läget för genomförandet av handlingsplanen), uppmanade till en strikt tillämpning av EU:s konkurrensregler och betonade behovet av ökade ansträngningar för att öka konsumenternas förtroende och främja konsumentskyddet.

□ Om policyfrågor med anknytning till Enron: rådet noterade att de flesta tillsynsfrågeställningar som belystes genom Enron-skandalen redan tagits upp inom ramen för handlingsplanen för finansiella tjänster (internationella redovisningsstandarder, lagstadgad rapportering) och välkomnade kommissionens fortsatta arbete om revisorers oberoende, prioritering av EU:s revisionsstrategi, finansanalytiker och kreditvärderingsinstitut. Ministrarna önskade utsträcka mandatet till Expertgruppen på hög nivå för bolagsrätt till att rekommendera bästa praxis inom företagsstyrning och revisionsförfaranden.

En ökad medvetenhet om och acceptans för de stora vinster som den finansiella integrationen kan ge innebär ett ytterligare viktigt framsteg. En undersökning som gjorts på uppdrag av Europeiska rundabordskonferensen för finansiella tjänster uppskattade att integrationen skulle kunna höja BNP-tillväxten i EU med 0,5 – 0,7 procent årligen³ - motsvarande 43 miljarder euro på årsbasis. Dessa potentiella vinster understryker det angelägna behovet av att fullfölja handlingsplanen för finansiella tjänster i tid och att detta behöver förklaras på ett mer effektivt sätt för näringslivet och medborgarna⁴. Kommissionen kommer senare i år att lägga fram en rapport om ytterligare mikro- och makroekonomiska beräkningar av de ekonomiska fördelarna.

³ Rapport till rundabordskonferensen för finansiella tjänster : "the Benefits of a Working European Retail Market for Financial Services", www.zew.de/erfstudyresults/

⁴ Det danska ordförandeskapet avser att diskutera den finansiella integrationens vinster på grundval av undersökningar som genomförs på uppdrag av kommissionen. Resultatet av dessa undersökningar kommer att redovisas för rådet i nästa lägesrapport.

VERKLIGA FRAMSTEG GÖRS FÖR ATT HÅLLA DE TIDSRAMAR SOM EUROPEISKA RÅDET HAR BESLUTAT OM

Efter närmare ett års förhandlingar uppnåddes en kompromiss med Europaparlamentet om genomförandet av rekommendationerna i Lamfalussy-rapporten om regleringen av de europeiska värdepappersmarknaderna.

Mot bakgrund av det belgiska ordförandeskapets framgångsrika arbete anstränger sig nu det spanska ordförandeskapet att nå bindande rättsliga överenskommelser i linje med slutsatserna från toppmötet i Barcelona på följande områden:

- slutligt antagande av förordningen om Internationella redovisningsstandarder⁵ från och med 2005 i en enda behandling. Detta skulle utgöra ett viktigt framsteg i synnerhet efter en så kort förhandlingsperiod,
- direktiven om distansförsäljning av finansiella tjänster⁶, finansiella säkerhetsordningar⁷ och försäkringsförmedlare⁸ är alla planerade att antas före utgången av juni 2002,
- den 7 maj 2002 uppnåddes politisk enighet i rådet förslagen till direktiv om otillbörlig marknadspåverkan⁹ och finansiella konglomerat¹⁰, med syftet att anta så tidigt som möjligt under 2002,
- politisk enighet om direktiven om tjänstepensionsinstituts verksamhet¹¹ och prospekt¹² skulle kunna uppnås under det spanska ordförandeskapet och direktivet om tjänstepensionsinstituts verksamhet slutligen antas före årets utgång och direktivet om prospekt före utgången av 2003.

Handlingsplanen för finansiella tjänster har i betydande grad bidragit till de framsteg som gjorts sedan den senaste lägesrapporten, i synnerhet genom att identifiera de avgörande politiska hindren för en rad specifika förslag där tidsfristerna riskerar att överskridas. Medlemsstaterna måste emellertid fortsätta att visa att de har den nödvändiga politiska viljan att kompromissa under själva diskussionerna. Det krävs också tätast möjliga samarbete mellan EU-institutionerna för att uppnå så många överenskommelser som möjligt om en enda behandling eller om påskyndade andra behandlingar.

⁵ KOM(2001) 80, 13.12.2001

⁶ KOM(1999) 385, 23.7.1999

⁷ KOM(2001) 168, 23.7.2001

⁸ KOM(2001) 511, 20.9.2000

⁹ KOM(2001) 281, 30.5.2001

¹⁰ KOM(2001) 213, 24.4.2001

¹¹ KOM(2000) 507, 11.10.2000

¹² KOM(2001) 280, 30.5.2001

VISSA OROSKÄLLOR KVARSTÅR

Tre källor till oro angavs i den femte lägesrapporten: den allmänna takten i genomförandet, det förslagna direktivet om övertagandebud och tjänstepensionsinstituts verksamhet.

- Farhågorna vad gäller den allmänna takten i lagstiftningsprocessen har dämpats något.
- Förslaget om ett direktiv om övertagandebud kommer, med beaktande av de rekommendationer som Expertgruppen på hög nivå för bolagsrätt lämnat, att bemöta tre huvudsakliga farhågor som Europaparlamentet rest: frågan om likvärdiga villkor för olika aktörer ("level playing field"), en definition av begreppet skäligt pris ("equitable price") och en majoritetsägares möjligheter att tvinga en minoritetsägare att sälja ut ("squeeze-out"). Kommissionen kommer att lägga fram sitt förslag snarast möjligt efter att ha diskuterat med många berörda parter.
- Avsaknaden av framsteg när det gäller tjänstepensionsinstituts verksamhet ger fortfarande anledning till oro¹³. Det spanska ordförandeskapet gör emellertid stora ansträngningar för att nå en överenskommelse i rådet före halvårsskiftet 2002.

Andra oroskällor kvarstår. Många viktiga frågeställningar återstår att lösa om prospektdirektivet skall kunna antas utan försening, särskilt frågor som rör de små och medelstora företagens särskilda behov. Direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster har nått ett kritiskt stadium i Europaparlamentet, där det är föremål för en andra behandling. En omröstning väntas under plenarsessionen i maj 2002 som antingen kommer att öppna vägen för ett snabbt antagande av direktivet eller resultera i ett besvärligt samrådsförfarande.

DET ÖVERGRIPANDE LÄGET FÖR GENOMFÖRANDET AV HANDLINGSPLANEN

I en bilaga¹⁴ till denna rapport anges läget i genomförandeprocessen för de enskilda åtgärder i aktionsplanen som det fortfarande förhandlas om (de åtgärder som beslutats tas inte längre upp utan räknas i stället upp för sista gången i en sammanfattning i inledningen till bilagan).

¹³ Det har lyfts fram som ett viktigt problem i successiva lägesrapporter: Fjärde lägesrapporten: "Politiska utmaningar" KOM (2001) 286 slutlig, och Femte lägesrapporten : "Europa måste hålla tidsramarna" KOM(2001) 712 slutlig. http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/actionplan/index.htm

¹⁴ Som tidigare kommer bilagorna att göras tillgängliga på Internet och uppdateras regelbundet. Tillgängliga på följande webbplats : http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/actionplan/index.htm

Mål 1: En enda institutionell marknad för finansiella tjänster i EU.

Handlingsplanens första strategiska målsättning är att skapa en gemensam rättslig ram för integrerade värdepappers- och derivatmarknader. Finansiell integritet utgör en hörnsten i denna målsättning. Enronkollapsen har föranlett kommissionen att undersöka i vilken utsträckning de regleringsfrågor som fallet Enron ger upphov till redan täcks in i handlingsplanen och huruvida nya insatser krävs. Ett arbetsdokument¹⁵ av kommissionens tjänstemän presenterades vid det informella Ekofinmötet i Oviedo och mottogs väl av ministrarna. I dokumentet skisseras en global och sammanhängande strategi som skall bidra till att en liknande kollaps undviks inom EU. Strategin inriktas mot fem områden: ekonomisk rapportering, lagstadgad revision, företagsstyrning, transparens i det internationella finansiella systemet, sektorerna för finansanalytiker och kreditvärderingsinstitut.

I kraft av förordningen om användningen av Internationella redovisningsstandarder (IAS) blir börsnoterade företag i EU skyldiga att senast år 2005 utarbeta sin koncernredovisning i enlighet med IAS. Därigenom garanteras tillämpningen av redovisningsstandarder av hög kvalitet. För att medlemsstaterna skall kunna anpassa sin redovisningslagstiftning så att den blir förenlig med IAS kommer kommissionen inom kort att lägga fram ett förslag till direktiv om en modernisering av fjärde och sjunde bolagsrättsdirektiven¹⁶.

En av de viktigaste frågorna i det meddelande kommissionen avser att snart utarbeta om prioriteringarna på revisionsområdet kommer att gälla ett korrekt genomförande av bestämmelserna. Detta meddelande kommer att ta upp frågor såsom tillämpningen av internationella standarder för revision, den offentliga tillsynen över revisionskåren, den roll revisionskommittéer och etiska regler bör spela. Vidare har kommissionen nyligen utfärdat en rekommendation om revisorers oberoende¹⁷. Rekommendationen syftar främst till att undvika att den lagstadgade revisorn hamnar i en situation som kan inverka negativt på hans eller hennes objektiva bedömning av årsredovisningarna. Kommissionen har valt ett principbaserat synsätt som lägger en stor del av ansvaret på branschen själv i stället för att införa en lista med förbud. Om detta tillvägagångssätt inte skulle visa sig fungera i praktiken, kan kommissionen komma att ompröva situationen och ta fram förslag till lagstiftning. Kommissionen kommer också att fortsätta sina diskussioner med Europeiska värdepapperstillsynskommittén om en korrekt tillsyn av börsnoterade företags årsredovisningar.

I januari i år lade Expertgruppen på hög nivå för bolagsrätt fram sin första rapport om frågor som rör övertagandebud¹⁸. De rekommendationer som gavs i denna rapport bör vara till hjälp för kommissionen när den utarbetar ett nytt förslag till direktiv om övertagandebud. I sin andra rapport kommer gruppen att ge rekommendationer för en modernisering av EU:s bolagsrättsliga ram¹⁹. Vid Ekofinrådets informella möte i Oviedo ombads gruppen att i sin granskning (som redan omfattar företagsstyrningsfrågor på ett allmänt plan) inbegripa en rad

¹⁵ Dokumentet är tillgängligt på DG Inre marknadens webbplats på Internet:
http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/company/company/news/ecofin_2004_04_enron_en.pdf

¹⁶ Direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG

¹⁷ http://europa.eu.int/comm/internal_market/fr/company/audit/index.html

Kommissionens rekommendation 2001/6942 av den 16 maj 2002 om revisorers oberoende i EU: Grundläggande principer (C(2002)1873)

¹⁸ Tillgänglig på DG Inre marknadens webbplats på Internet:

http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/company/company/news/02-24.htm

¹⁹ Samrådsdokument tillgängligt på DG Inre marknadens webbplats på Internet:

http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/company/company/modern/index.htm

specifika företagsstyrningsfrågor , som exempelvis rådgivande styrelseledamöters roll, ersättningar till företagsledningen och företagsledningens ansvar för utarbetandet av ekonomisk information. Preliminära ståndpunkter i dessa frågor kommer att läggas fram för Ekofinrådet i juni. Slutliga slutsatser bör vara tillgängliga för Ekofinrådet i september. Gruppen kommer även att behandla andra bolagsrättsliga frågor såsom bildandet och driften av företag, aktieägarnas rättigheter, företagsomstruktureringar och det eventuella behovet av nya bolagsformer på EU-nivå. Gruppen kommer att lägga fram sin slutrapport om dessa frågor i september. I överensstämmelse med handlingsplanen kommer kommissionen också inom kort att lägga fram sitt förslag till direktiv om gränsöverskridande företagskoncentrationer (tionde bolagsrättsdirektivet).

Kommissionen kommer även att före utgången av 2002 lägga fram ett förslag till uppdatering av direktivet om investeringstjänster²⁰ och ett förslag om regelbunden rapportering²¹. De svar kommissionen erhållit efter samråd om en översyn av direktivet om investeringstjänster understryker behovet av fortsatt arbete om clearing och avveckling. Ett meddelande om clearing och avveckling kommer att offentliggöras inom kort.

²⁰ Ytterligare information tillgänglig på DG Inre marknadens webbplats på Internet:
http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/mobil/isd/index.htm

²¹ Ytterligare information tillgänglig på DG Inre marknadens webbplats på Internet:
http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/mobil/transparency/index.htm

Mål 2: Öppna och säkra icke institutionella marknader

Översynen efter halva genomförandeperioden visade på att ytterligare ansträngningar behövs för att skapa en helt integrerad icke institutionell finansiell marknad för alla som utgår från de ursprungliga policyinitiativen i handlingsplanen. Att bygga upp ett förtroende bland konsumenterna utgör nyckeln till framgång på detta område. Medverkan av representanter för konsumenterna i det finansiella integrationsarbetet är avgörande för att skapa ett sådant förtroende och en sådan medvetenhet. I översikten över finansiella detaljisttjänster ("The Retail Financial Services Road Map")²² angavs vissa nyckelområden där framsteg måste göras:

- Meddelandet om detaljistbetalningar på den inre marknaden²³ kommer under 2003 att följas upp av ett förslag till lagstiftningsram för betalningar som en grundsten i ett gemensamt betalningsområde;
- Handlingsplanen om förbyggande av bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter²⁴ genomförs i samråd med de nationella myndigheterna;
- Kommissionen har antagit en rekommendation²⁵ som uppmanar alla långivare att före den 30 september 2002 följa bestämmelserna i det europeiska frivilliga avtalet om förhandsinformation vid låneavtal som långivare som erbjuder bostadslån bör ge till konsumenter. Kommissionen övervakar noggrant genomförandet av koden.
- Meddelandet om e-handel och finansiella tjänster följs upp tillsammans med medlemsstaterna för att säkerställa att det genomförs på ett klart och följdriktigt sätt inom hela EU;
- Förekomsten av försäkringsgarantiordningar för försäkringstagare i händelse av avveckling av ett försäkringsföretag undersöks för att fastställa huruvida det krävs en gemensam insats på EU-nivå (lagstiftnings- eller annan insats).
- Framgången för FIN-NET initiativet för reglering av konsumenttvister utanför domstol²⁶ kommer att följas upp för att säkerställa ökad medvetenhet och effektivitet. Generellt sett föreligger det ett behov av ett mer strukturerat och effektivt bidrag från europeiska investerare i konsumentledet i gemenskapens beslutsfattande.

²² Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet "E-handel och finansiella tjänster » KOM(2001) 66 slutlig – 07/02/2001

²³ KOM(2000) 36 – 31/01/2000

²⁴ KOM(2001) 11 – 09/02/2001

²⁵ KOM(2001) 477 – 01/03/2001

²⁶ Information tillgänglig på DG Inre marknadens webbplats på Internet:
http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/consumer/adr.htm

Mål 3: stabilitetsregler och tillsyn

Handlingsplanens tredje strategiska mål, förstklassiga stabilitetsregler och förstklassig tillsyn, kommer att bidra till den finansiella sektorns stabilitet i Europa. Det omfattar följande :

- Den inledande översynen av solvensreglerna för försäkringsföretag²⁷ har visat att det finns ett behov av en mer genomgripande översyn av det nuvarande tillvägagångssättet ("Solvens II") och av en ram för tillsyn av återförsäkringsföretag.
- Ett viktigt steg för att förstärka EU:s politik för förhindrande av penningtvätt togs genom det snabba antagandet av ändringen av direktivet om penningtvätt²⁸. Efter händelserna den 11 september kan den rättsliga ramen för bekämpande av penningtvätt behöva stärkas ytterligare genom ett tredje direktiv om penningtvätt 2003.
- en ambitiös tidsplan ligger till grund för att till 2006 genomföra reviderade bestämmelser om kapitalkrav för banker och värdepappersföretag, enligt diskussionerna i Baselkommittén inom G-10-gruppen.

I handlingsplanen anges att målet är att göra det möjligt för EU att anta en ledande roll när det gäller att fastställa globala normer för reglering och tillsyn av hög kvalitet, och att bidra till utvecklingen av EU:s tillsynsstrukturer vilka kan bidra till att bevara stabilitet och förtroende i en tid som kännetecknas av förändrade marknadsstrukturer och globalisering. Nyckelmålsättningarna är ett snabbt genomförande av lagstiftningen och en anpassning av den till marknadsutvecklingen i förening med en välbehövlig ökad samsyn när det gäller tillsynspraxis. Konkreta steg har redan tagits, särskilt på värdepappersmarknadssektorn där Lamfalussykommitténs rekommendationer redan är på väg att genomföras.²⁹ De första förfrågningarna med begäran om tekniskt stöd i fråga om genomförandeåtgärder (på området prospekt och otillbörlig marknadspåverkan) har redan skickats till Europeiska värdepapperstillsynskommittén. Nya förfaranden för att garantera heltäckande samråd med marknaden och konsumenterna håller också på att utarbetas både vid Europeiska värdepapperstillsynskommittén och kommissionen själv (t.ex samråd/utfrågningar om det andra direktivet om investeringstjänster).

I sin rapport till Ekofinrådet om finansiell integration drog Ekonomiska och finansiella kommittén slutsatsen att den regleringsmodell med 4 nivåer för värdepappersmarknaderna som föreslogs i Lamfalussyrapporten och som godkändes av rådet har en viktig roll att spela för att utveckla en samsyn i tillsynsfrågor. Ekofinrådet uppmanade vid sitt möte den 7 maj 2002 kommissionen till att "engagera relevanta övervakningsmyndigheter och finansministerier och ta hänsyn till industrins och konsumenternas åsikter och att därefter så snart som möjligt lägga fram en rapport om lämpliga arrangemang för att bestämmelserna lättare skall kunna genomföras och tillämpas konsekvent, inklusive rutiner för övervakning, i linje med rekommendationerna i Ekonomiska och finansiella kommitténs rapport om finansiell integrering så att Ekonomiska och finansiella kommittén kan använda den" som en grundval för Ekonomiska och finansiella kommitténs egna rapport.

²⁷ Direktiv 2002/12/EG och 2002/13/EG

²⁸ Direktiv 2001/97/EG

²⁹ Kommissionens beslut av den 6 juni 2001 om upprättandet av Europeiska värdepapperskommittén KOM 2001(1493) slutlig, och Europeiska värdepapperstillsynskommittén KOM 2001(1501) slutlig.

EXTERNA ASPEKTER/GLOBALISERING/UTVIDGNING

En integrerad väl fungerande inhemsk marknad kommer även att öka den globala konkurrenskraften hos de finansiella tjänsteleverantörerna i EU och attrahera fler utländska investerare. En effektivare och mer storskalig finansiell sektor i EU kommer att förstärka eurons internationella roll. En vanlig frågeställning som rör den externa dimensionen är EU:s utvidgningsprocess. Förhandlingar med de kandidatländer som i första omgången kommer att upptas som nya medlemsstater förväntas slutföras under år 2002. Kommissionen kommer att bjuda in kandidatländernas finansministrar till ett särskilt möte i Policygruppen för finansiella tjänster (FSPG) före utgången av 2002 för att diskutera utvecklingstendenser inom den finansiella sektorn och den europeiska finansiella integrationsprocessen.

Multilaterala förhandlingar inom ramen för det allmänna tjänstehandelsavtalet (GATS) som ingår i den bredare utvecklingsdagordningen för Dohakonferensen förväntas påskyndas. Ytterligare steg mot en ökad integration och liberalisering av EU-marknaden bör motsvaras av lämpliga åtaganden om öppnande av marknader för konkurrens från samtliga tredje länder. Tekniska diskussioner mellan kommissionen och de amerikanska myndigheterna har kommit i gång, inklusive ett åsiktsutbyte med det amerikanska federala börsövervakningsorganet "Securities and Exchange Commission (SEC)" om handelsskärmar och redovisningsstandarder. Kommissionen och medlemsstaternas myndigheter har även diskuterat med SEC och den amerikanska centralbankens styrelse, "Federal Reserve Board", om tillsynspraxis för finansiella konglomerat.

SLUTSATSER

Såväl vid Europeiska rådets möte i Barcelona, Ekofinrådets informella möte i Oviedo som i halvtidsuppföljningen av handlingsplanen betonas den avgörande betydelse och de vinster integrerade kapitalmarknader innebär för att skapa ekonomisk tillväxt och nya arbetstillfällen, för ekonomisk stabilitet och för att konsumenterna och näringslivet fullt ut skall åtnjuta vinsterna med euron. Den senaste tidens framsteg i rådet och Europaparlamentet beträffande en rad förslag visar att det politiska åtagandet av genomföra handlingsplanen för finansiella tjänster i tid nu börjar omsättas i fasta politiska överenskommelser. Enigheten om Lamfalussy-processen var en avgörande händelse i denna process.

Det är emellertid nödvändigt att bygga vidare på den senaste tidens framgångar om 2005 års tidsfrist skall kunna hållas. Beslut måste ha fattats om alla åtgärder senast vid halvårsskiftet 2004 för att ge medlemsstaterna tillräcklig tid för genomförande. Nästa lägesrapport kommer att sändas till Ekofinrådet i slutet av innevarande år. Tills dess bör överenskommelse ha nåtts om den lista på 8 åtgärder som fastställdes på toppmötet i Barcelona. Om detta lyckas är handlingsplanen för finansiella tjänster på god väg att fullföljas. Även om alla hinder inte kommer att ha undanröjts är avgörande och oåterkalleliga framsteg för att skapa en stark integrerad europeisk finansiell sektor till år 2005 möjliga att uppnå – det är ett resultat som nu är inom räckhåll.

BILAGA

LÄGET I GENOMFÖRANDET AV HANDLINGSPLANEN FÖR FINANSIELLA TJÄNSTER

Denna bilaga ger en översikt över hur genomförandet av de enskilda åtgärderna i Handlingsplanen för finansiella tjänster (KOM(1999) 232) fortskrider. I tabellerna sammanfattas den aktuella situationen och där ges också kommissionens bedömning av i vilken utsträckning gemenskapens institutioner och medlemsstaterna är på väg att uppnå de mål som anges i handlingsplanen. Av de 42 ursprungliga åtgärderna har nu 26 avslutats: dessa räknas upp i början av bilagan.

Ytterligare fem åtgärder har förberetts som svar på mer övergripande utvecklingstendenser på marknaden under de senaste tre åren. Dessa åtgärder, som inte ingår i den ursprungliga handlingsplanen, anges särskilt i bilagan under vart och ett av de fyra strategiska målen. De medtas för att ge en fullständig översikt över unionens aktuella arbetsbörda.

Lägesrapporten finns fortfarande tillgänglig på följande webbplats på Internet :

http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/actionplan/index.htm

- +** Ett plustecken anger att vissa framsteg har gjorts för att nå de mål som fastställts i handlingsplanen.
- Ett minustecken anger att inga framsteg har gjorts.

GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER I HANDLINGSPLANEN FÖR FINANSIELLA TJÄNSTER
(lagstiftningsförslag med fetstil)

- (1) Kommissionens meddelande om tillämpningen av uppföranderegler enligt artikel 11 i direktivet om investeringstjänster (åtskillnad mellan professionella och icke-institutionella investerare). Offentliggjort 14 november 2000 (KOM (2000) 722)
- (2) Meddelande från kommissionen om modernisering av investeringstjänstedirektivet. Offentliggjort 15 november 2000 (KOM (2000) 729)
- (3) **Ändringar i fjärde och sjunde bolagsrättsdirektivet för att medge redovisning till verkligt värde: Direktiv 2001/65/EG antaget den 31 maj 2001**
- (4) Meddelande från kommissionen om uppdatering av EU:s redovisningsstrategi. Offentliggjort den 13 juni 2000 (KOM (2000) 359)
- (5) Rekommendation om kvalitetssäkring. Offentliggjort 21 november 2000 (K (2000) 3304)
- (6) **Politisk överenskommelse om Europabolagsordningen. Direktiv 2001/86/EG och förordning (EG) 2157/2001 antagen den 8 oktober 2001**
- (7) Översikt över praxis för företagsstyrning inom EU. Den jämförande undersökningens slutrapport offentliggjordes den 27 mars 2002 (tillgänglig på GD Inre marknads webbplats på Internet på följande adress : http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/company/news/index.htm)
- (8) Meddelande från kommissionen om fondbaserade pensionssystem. Offentliggjort den 11 maj 1999 (KOM (1999)134)
- (9) **Antagande av de två direktiven om fondföretag. Direktiv 2001/107/EG och förordning 2001/108/EG antagna den 21 januari 2002.**
- (10) Meddelande från kommissionen med regler för tydlig och begriplig information för köpare. Arbetet på meddelandet har införlivats i kommissionens meddelande om elektronisk handel och finansiella tjänster (KOM(2001) 66 – 7.2.2001).
- (11) Rekommendation att stödja bästa praxis beträffande tillhandahållande av information (hypotekslån). Offentliggjort 1 mars 2001 (KOM (2001) 477)
- (12) Rapport från kommissionen om betydande skillnader mellan nationella bestämmelser om transaktioner mellan företag och konsumenter. Diskussioner med branschens "Forum-grupp" och konsumenter har avslutats. Insamlad information utnyttjas vid ytterligare kommissionsinitiativ inom området för icke-institutionella finansiella tjänster.
- (13) Tolkningsmeddelande om friheten att tillhandahålla tjänster och det allmänna bästa på försäkringsområdet. Offentliggjort 2 februari 2000 (K (1999) 5046)
- (14) Meddelande från kommissionen om en gemensam marknad för betalningar. Offentliggjort den 31 januari 2000, (KOM (2000) 36 slutlig)
- (15) Kommissionens handlingsplan för att förhindra bedrägeri och förfalskning i betalningssystem. Offentliggjort den 9 februari 2001 (KOM (2001) 11)
- (16) Kommissionens meddelande om en strategi för elektronisk handel med finansiella tjänster. Offentliggjord februari 2001 (KOM (2001) 66)
- (17) **Antagande av förslaget till direktiv om likvidation och omstrukturering av försäkringsföretag. Direktiv 2001/17/EG antaget 19 mars 2001**
- (18) **Antagande av förslaget till direktiv om likvidation av banker. Direktiv 2001/24/EG antaget den 4 april 2001**
- (19) **Antagande av förslaget till ett direktiv om elektroniska pengar. Direktiv 2000/46/EG antaget 18 september 2000**
- (20) **Ändring av direktivet om penningtvätt. Direktiv 2001/97/EG antaget 4 december 2001**
- (21) Rekommendation från kommissionen om information om finansiella instrument. Offentliggjort 23 juni 2000 K (2000) 1372
- (22) **Ändringar av kravet på solvensmarginal i försäkringsdirektiven. Direktiv 2002/12/EG och förordning 2002/13/EG antagna 5 mars 2002**

- (23) **Ändring av försäkringsdirektiven och investeringstjänstedirektivet för att möjliggöra informationsutbyte med tredje land. Direktiv 2000/64/EG antaget 7 november 2000**
- (24) **Inrättande av två rådgivande värdepapperskommittéer. Beslut av den 6 juni 2001 om inrättande av Europeiska värdepapperskommittén - ESC (K(2001)1493) och beslut av den 6 juni 2001 om inrättandet av Europeiska värdepappers tillsynskommittén - CESR (K(2001)1501)**
- (25) **Kommissionens rekommendation 2001/6942 av den 16 maj 2002 om revisorers oberoende i EU: Grundläggande principer**
- (26) **Översyn av beskattningen av finansiella tjänster. Denna åtgärd har genomförts inom ramen för initiativet om tjänstepensionsinstituts verksamhet såsom anges nedan.**

STRATEGISKT MÅL 1: EN ENDA INSTITUTIONELL MARKNAD I EU

Att anskaffa kapital på EU-nivå:

Åtgärd	Ursprunglig optimal tidsram i Handlingsplanen	Nuvarande tidsram	Aktuell situation/Uppföljning	
Direktiv om prospekt	Antagande 2002	Antagande 2003	Förslag till direktiv om spridning av prospekt antaget av kommissionen (KOM(2001) 280, 30.05.2001. Europeiska rådet i Barcelona (mars 2002) har anmodat rådet och Europaparlamentet att anta direktivet så tidigt som möjligt under 2002.	+
Uppdatering av kraven på regelbunden rapportering	Förslag 2001 Antagande 2002	Förslag december 2002 Antagande december 2003	Arbetet fortsätter inom kommissionen i nära samarbete med berörda parter. Första samrådsförfarandet sommaren 2001. Andra samrådsförfarandet i april 2002.	-

Att upprätta en gemensam rättslig ram för integrerade värdepappers- och derivatmarknader:

Direktiv om otillbörlig marknads- påverkan	Antagande år 2003	Antagande år 2002	Förslag till direktiv om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmissbruk) antaget av kommissionen KOM(2001)281, 30.5.2001. Europaparlamentets ståndpunkt antagen den 14 mars 2001. Politisk enighet nåddes i Ekonfinrådet den 7 maj 2002. Europeiska rådet i Barcelona (mars 2002) har anmodat rådet och Europaparlamentet att anta direktivet så tidigt som möjligt under 2002.	+
Direktivet om uppgrädering av investeringstjänste- direktivet		Förslag december 2002 Antagande juni 2003	Uppföljning av: Kommissionens meddelande om översyn av direktivet om investeringstjänster Första samrådsförfarandet skall avslutas under första kvartalet 2001. Andra samrådsförfarandet i april 2002.	+

Mot en enhetlig ekonomisk rapportering för börsnoterade företag:

Åtgärd	Ursprunglig optimal tidsram i Handlingsplanen	Nuvarande tidsram	Aktuell situation/Uppföljning	
Förordning om internationella redovisningsstandarder		Antagande i juni 2002.	Uppföljning av om kommissionens meddelande om internationella redovisningsstandarder framställt av kommissionen den 13 juni 2000 (KOM(2000)359 slutligt). Förslag till IAS-förordningen (KOM(2001)80 antaget av kommissionen den 13 februari 2001. Europaparlamentets yttrande av den 12 mars 2002 banar väg för ett antagande i första behandlingen. Europeiska rådet i Barcelona (mars 2002) har anmodat rådet och Europaparlamentet att anta direktivet så tidigt som möjligt under 2002. Förväntas antas vid Ekofinrådets möte den 4 juni 2002.	+
Modernisering av redovisningsreglerna i fjärde och sjunde bolagsrättsdirektiven	Förslag slutet av 2000. Antagande år 2002	Förslag i maj 2002. Antagande i början av år 2003.	I meddelandet om redovisningsstrategi (se ovan) antas denna åtgärd som en del av genomförandeprogrammet. Möjlig allmän orientering så tidigt som i oktober 2002.	+

Att begränsa systemrisken vid värdepapperstransaktioner:

Genomförande av direktivet om slutgiltig avveckling	Kommissionen rapporterar till rådet i slutet av 2002.	Kommissionen rapporterar till rådet i slutet av dec-2002.	Genomförandedatum 11 december 1999. Alla medlemsstater har genomfört nödvändiga åtgärder. Kommissionen rapporterar till rådet i slutet av 2002.	+
Direktiv om finansiella säkerhetsordningar	Antagande år 2003	Antagande i juni 2002.	Antaget av kommissionen den 27 mars 2001 (KOM(2001) 168 slutlig). Rådet nådde en gemensam ståndpunkt den 5 mars 2002. Andra behandlingen pågår i Europaparlamentet. Europeiska rådet i Barcelona (mars 2002) har anmodat rådet och Europaparlamentet att anta direktivet så tidigt som möjligt under 2002.	+

Mot ett säkert och öppet klimat för gränsöverskridande omstrukturering:

Åtgärd	Ursprunglig optimal tidsram i Handlingsplanen	Nuvarande tidsram	Aktuell situation/Uppföljning	
Direktiv om övertagandebud	Antagande år 2000	Nytt förslag i juni 2002. Antagande i april 2003	Europaparlamentet och rådet nådde överenskommelse om en kompromisstext till direktivet den 6 juni 2001. Europaparlamentet förkastade kompromisstexten den 4 juli 2001. Ett nytt förslag kommer att beakta rekommendationerna från Expertgruppen på hög nivå för bolagsrätt.	–
Uppföljning: Expertgruppen på hög nivå för bolagsrätt		2002/2003	Uppföljning: Rekommendationer av expertgruppen på hög nivå för bolagsrätt. Gruppens andra rapport kommer att behandla sådana frågor som gränsöverskridande röstning (inkl. användning av ny teknik), bibehållande av det egna kapitalets reala värde ("capital maintenance"), företags och företagskoncerners funktionssätt. Gruppen kommer även att studera slutsatserna av översikten över praxis för företagsstyrning inom EU och ta fram rekommendationer på detta område, särskilt mot bakgrund av diskussionerna vid Ekofinrådets informella möte i Oviedo den 12-13 april 2002. Den andra rapporten kommer att läggas fram under september 2002.	+
Förslag till ett tionde bolagsrättsdirektiv	Förslag hösten 1999 Antagande år 2002	Nytt förslag i september 2002. Antagande år 2003	Ett första förslag lades fram 1985 men förblev blockerat i fråga om de anställdas medbestämmande. Ett nytt förslag kommer att beakta de lösningar som antogs inom ramen för Europabolagsstadgan.	+
Förslag till ett fjortonde bolagsrättsdirektiv	Förslag hösten 1999 Antagande år 2002	Inga förslag före 2003	En omprövning är att vänta på grundval av rapporten från den nya Expertgruppen på hög nivå för bolagsrätt och det väntade beslutet i Europadomstolen.	–

En inre marknad som fungerar för investerare:

Direktiv om tillsyn över tjänstepensionsinstituts verksamhet	Antagande i januari 2002.	Antagande i december 2002.	Förslag antogs den 11 oktober 2000, KOM(2000) 507 preliminärt. Europaparlamentets yttrande antogs den 4 juli 2001. Europeiska rådet i Barcelona (mars 2002) har anmodat rådet och Europaparlamentet att anta direktivet så tidigt som möjligt under 2002.	–
---	---------------------------	----------------------------	---	---

(ÅTGÄRDER SOM SVAR PÅ ÖVERGRIPANDE UTVECKLINGSTENDENSER PÅ MARKNADEN
SEDAN HANDLINGSPLANEN ANTOGS, MEN SOM INTE INGICK I DEN URSPRUNGLIGA PLANEN)

Meddelande om clearing och avveckling	Offentliggörande i maj 2002.	Effektiv gränsöverskridande clearing och avveckling i Europa är av avgörande betydelse för att fördelarna av en integrerad finansiell sektor fullt ut skall kunna förverkligas. Kommissionen kommer att inleda ett samråd som kommer att pågå till slutet av augusti 2002 för att kartlägga vilka åtgärder som krävs på detta område och vilka prioriteringarna är.	+
---------------------------------------	------------------------------	---	---

STRATEGISKT MÅL 2: ÖPPNA OCH SÄKRA ICKE-INSTITUTIONELLA MARKNADER

Åtgärd	Ursprunglig optimal tidsram i Handlingsplanen	Nuvarande tidsram	Aktuell situation/Uppföljning	
Direktiv om distansförsäljning av finansiella tjänster	Antagande i slutet av år 2000.	Antagande juni 2002	Ändrat förslag antogs av kommissionen den 23 juli 1999 (KOM(1999)385). Politisk enighet nåddes i rådet Inre marknaden den 27 september 2001. Andra behandlingen i Europaparlamentet pågår (omröstning den fjortonde maj 2002). Europeiska rådet i Barcelona (mars 2002) har anmodat rådet och Europaparlamentet att anta direktivet så tidigt som möjligt under 2002.	+
Direktiv om försäkrings-förmedlare	Antagande år 2002	Antagande år 2002	Förslag till direktiv antogs den 20 september 2000 (KOM(2000)511 slutlig). Politisk överenskommelse om en gemensam ståndpunkt i rådet den 19 mars 2002. Andra behandlingen inleddes i Europaparlamentet den 8 april 2002. Europeiska rådet i Barcelona (mars 2002) har anmodat rådet och Europaparlamentet att anta direktivet så tidigt som möjligt under 2002.	+
EU:s rättsliga ram för betalningar på den inre marknaden		Förslag 2003	Ett brett samråd med deltagande av alla berörda parter har inletts. Utvärderingen av brister i nuvarande rättsakter pågår.	+

Åtgärd	Ursprunglig optimal tidsram i Handlingsplanen	Nuvarande tidsram	Aktuell situation/Uppföljning	
Uppföljning till FIN-NET	Pågående	Fast	Uppföljning av kommissionens meddelande om e-handel och finansiella tjänster KOM(2001)66 slutlig. FIN-NET upprättades 2001 som ett EU-nätverk av instanser för tvistlösning utanför domstol för finansiella tjänster i medlemsstaterna. Den nuvarande uppföljningen omfattar : - publikation och spridning av en broschyr (1,5 miljoner exemplar) för att bättre informera allmänheten - ytterligare breddning av det geografiska och sektoriella täckningen - ytterligare förbättring av utbyte av information och samarbete mellan ordningar	+
Uppföljning av kommissionens handlingsplan för att förhindra bedrägeri och förfalskning i betalningssystem		Pågående till och med 2003	Uppföljning av meddelandet om "Förebyggande av bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter antaget av kommissionen den 9 februari 2001 (KOM(2001)11). Handlingsplanen bifogades meddelandet och kommer att löpa under perioden 2001 – 2003. Vid slutet av 2003 kommer kommissionen att utarbeta en rapport om genomförandet av planen och föreslå ytterligare åtgärder om så krävs.	+

(ÅTGÄRDER SOM SVAR PÅ DEN ÖVERGRIPANDE UTVECKLINGSTENDENSER PÅ MARKNADEN SEDAN HANDLINGSPLANEN ANTOGS, MEN SOM INTE INGICK I DEN URSPRUNGLIGA PLANEN)

Arbete på försäkringsgarantiordningar	Pågår fram till 2003	Arbetet på den tekniska nivån startade i februari 2002 för att undersöka om det krävs försäkringsgarantiordningar motsvarande de som finns för banker och värdepappersinstitut.	+
---------------------------------------	----------------------	---	----------

STRATEGISKT MÅL 3: MODERNA SUNDHETSREGLER OCH TILLSYN

Åtgärd	Ursprunglig optimal tidsram i Handlingsplanen	Nuvarande tidsram	Aktuell situation/Uppföljning	
Ändring av direktiven om kapitalkrav för banker och värdepappers-företag	Förslag våren 2000 Antagande år 2002	Förslag 2004 Antagande år 2005	Baselkommittén har förlängt tidsfristen för att utarbeta och genomföra det nya internationella avtalet. Det kommer att göras en ytterligare konsekvensstudie innan det slutgiltiga samrådsdokumentet om det föreslagna nya regelverket offentliggörs. Kommissionen kommer att offentliggöra ett tredje samrådsdokument i början av sommaren 2003. Arbetet på utkast till lagstiftningsförslag pågår.. Ett förslag till direktiv kommer att antas av kommissionen början av 2004. Genomförandedagen för det nya regelverk: 31 december 2006. Kommissionen kommer att rapportera till rådet om avtalets konsekvenser på senhösten 2003.	+
Direktiv om tillsynsregler för finansiella konglomerat	Antagande år 2002	Antagande i december 2002.	Kommissionen antog den 24 april 2001 ett förslag till direktiv om tillsyn av finansiella konglomerat, KOM(2001)213 slutlig. Europaparlamentets ståndpunkt av den 14 mars 2000. Politisk enighet nåddes i Ekofinrådet den 7 maj 2002. Andra behandlingen i Europaparlamentet väntas äga rum under andra halvåret 2002. Europeiska rådet i Barcelona (mars 2002) har anmodat rådet och Europaparlamentet att anta direktivet så tidigt som möjligt under 2002.	+

(ÅTGÄRDER SOM SVAR PÅ ÖVERGRIPANDE UTVECKLINGSTENDENSER PÅ MARKNADEN
SEDAN HANDLINGSPLANEN ANTOGS, MEN SOM INTE INGICK I DEN URSPRUNGLIGA PLANEN)

Tillsyn över återförsäkringsföretag	Pågående till och med 2003	Undersökning av möjligheterna att skapa en harmoniserad ram för tillsyn av återförsäkringsföretag. Det har ännu ej beslutats om man bör välja en lösning med ett påskyndat förfarande s. k. "snabbspår" eller anlägga ett mer heltäckande synsätt genom att samordna detta arbete med arbetet i Solvens II- projektet.	+
Grundläggande översyn av solvenssystemet i försäkringsföretag (Försäkringssolvens II)	Pågående till och med 2005	Ett långsiktigt projekt som syftar till att definiera en ny solvensram för försäkringsföretag i EU. Arbetet bedrivs i två steg: 1. den första etappen inriktas på den allmänna utformningen av solvenssystemet; en inledande diskussion med medlemsstaterna kommer att hållas i Försäkringskommittén i november 2002 för att besluta om den allmänna utformningen av systemet, 2. den andra etappen inriktas på att utarbeta de tekniska lösningar som skall ingå i det kommande systemet.	+
Tredje direktivet om penningtvätt	Förslag i slutet av år 2003.	Beroende på hur arbetet fortskrider, kommer kommissionen att förbereda en rapport om genomförandet av det andra direktivet och om de frågor som bör behandlas i ett tredje direktiv.	+

ALLMÄNT MÅL: RAMBETINGELSER FÖR EN OPTIMAL GEMENSAM FINANSMARKNAD

Åtgärd	Ursprunglig optimal tidsram i Handlingsplanen	Nuvarande tidsram	Aktuell situation/Uppföljning	
Antagande av ett direktiv om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar	Politisk överenskommelse i november 1999. Antagande år 2000	Nytt förslag juli 2001 Antagande december 2002	Efter överenskommelserna på Europeiska rådets möte i Feira i juni 2000 och på Ekofinrådets möte i november 2000 lade kommissionen den 18 juli 2001 fram ett nytt förslag till direktiv som ersatte förslaget från 1998. I december 2001 godkände Ekofinrådet utkastet till direktiv med syftet att inleda förhandlingar med tredje länder. Efter Ekofinrådets antagande av ett förhandlingsmandat den 16 oktober 2001, inledde kommissionen förhandlingar med USA och fem tredje länder med en nyckelställning för att främja införandet av motsvarande åtgärder i syfte att bana väg för ett antagande av direktivet före utgången av 2002.	+
Kommissionens initiativ om beskattning av tjänstepensioner över gränserna	Förslag slutet av 1999. Antagande år 2002	Offentliggjort i april 2001	Ett meddelande från kommissionen om ”Avskaffande av skattehinder för tillhandahållande av tjänstepensioner” lades fram den 19 april 2001 (KOM(2001)214). I meddelandet anges hur de grundläggande friheterna i EG-fördraget skall tillämpas på området gränsöverskridande tillhandahållande av pensioner och uppmanar medlemsstaterna att avskaffa diskriminering som drabbar tjänstepensionsordningar som inrättats i andra medlemsstater. Två ärenden väntar redan på avgörande i EG-domstolen (Danner, ärende C-136/00 och Skandia/Ramstedt, ärende C-422/01). Kommissionen kommer att inleda överträdelseförfaranden där så krävs. Vid Ekofinrådets möte i oktober 2001 utfäste sig rådet och kommissionen att ytterligare utveckla kommissionens förslag om utväxling av upplysningar och avskaffande av dubbelbeskattning och dubbel skattebefrielse före 2002 års utgång.	+
Genomförande av uppförandekoden för företagsbeskattning från december 1997	Granskning pågår i uppförandekodgruppen.	Granskning pågår i uppförandekodgruppen.	En rapport som identifierar skadliga skatteåtgärder lades fram för Ekofinrådet i november 1999 och man enades ett år senare om en detaljerad tidtabell för att avveckla dessa åtgärder. Uppförandekodgruppen fortsätter sitt arbete med att exempelvis bevaka avvecklingen av skadliga skatteåtgärder och att inga företag nu träder in i dessa skadliga system med sikte på ett slutligt avtal om skattepaketet.	+